

1201 24. Nov. 1890: 1. Beh. af Lovf. om Arbejdernes Sikring mod Følg. af Ulykkestilf. 1202

hvorledes de Medborgere ere stillede, som de udnytte; vi have jet Skildret, hvorledes de amerikanske Millionfyrters Formuer ere erhvervede paa Bekostning af Tusinder af Mennekeliv, hvor hensynsløst, hvor brutalt man til enhver Tid gaar til Værks overfor Medborgere under det nuværende System for blot at tjene Penge. Det forekommer mig, at naar man virkelig vil dette System til Livs, som for os alle, der lide derunder, er saa udmygende, bør man sige: ville I tage Udbyttet af andres Arbejde og sætte saadanne Arbejdsvilkår, at de tilsætte Liv og Lemmer for at tjene Penge til Eder, saa er det Eders Pligt at sørge for Invaliderne. Men det gør man ikke. Nej, man gaar til et System, som er en Mellemting, der ser ud, som om det lægges paa Staten og paa Arbejdsgiverne, men naar man ser iagtig til, er Understøttelsen ikke andet end en Præmie paa lav Arbejdsløn. Staten søger altsaa at opretholde det System, som er til Fordærvelse for Arbejderne, til Fordærvelse for Middelstanden, søger at opretholde den Hensynsløshed, som mange sukke under, fra dem, der have Pengesækken, ved at sætte det System i Værk paa Produktionsens Omraade. Lovforslaget, som det foreligger, er jo en Import fra Tyskland, men en daarlige Import, ikke paa langt nær saa godt som det, man har i Tyskland. Den tykke Lov forsikrer dog Arbejderne i alle Tilfælde. Efter de Underretninger, som ere fremkomne, efter de Undersøgelser, jeg har haft Lejlighed til at se om den tykke Lov, siger den, at Forsikringen gælder enhver Art af Ulykkestilfælde, enten de skyldes Tilfældet eller ere foraarsagede af den skadelidte selv eller af tredje Mand, alene med en Undtagelse, nemlig naar den skadelidte med Forsæt har fremkaldt Ulykken, og kan dette ikke bevise, er Fordringen paa Skadeserstatning uden videre begrundet. Saaledes siges det af en Mand, der har undersøgt, hvorledes det forholder sig med den tykke Lov, og han siger endvidere med Hensyn til Forsikringsmaaden, at Arbejderne ere forsikrede paa den Maade, at enten skal i 13 Uger Sygekassen eller Arbejdsgiveren betale, eller hvor Sygekasser ikke ere oprettede, naagtet der er Tvangssygekasser, altsaa paa Landet, Kommunen, uden at Lægehjælp og Medicin regnes til Fattighjælp — derom har der været Enighed fra alle Sider — men det gør denne Lov virkelig

ikke; nej, den gaar i Retning af en slet Import af den tykke Lov, og medens jeg ikke skal erklære mig for Tilhænger af Tvangssystemet, maa jeg dog sige, at der er en ganske anderledes solid Bygning i den tykke Lov paa dette Omraade, end i det, Regeringen her er fremkommen med. Denne Lov vil heller ikke give den Understøttelse, som den tykke Lov sikrer Arbejderne. Det forekommer mig derfor, at denne Lov kan siges at have disse Skavanker: Den yder for ringe Hjælp, den er altfor dyr i Forhold til, hvad den kommer til at beskæftige sig med i de forholdsvise saa Tilfælde, der her kan være Tale om, og den er uretfærdig i høj Grad. Jeg siger, at den yder for ringe Hjælp — det gør den sikkert — og ser man, hvad den tykke Lov yder i den Retning, saaledes som det allerede er paavist i enkelte Punkter, tror jeg, man nødes til at indrømme mig, at den ikke gaar saa vidt som den. Den vil blive for dyr; naar man ser paa det, den kommer til at beskæftige sig med, tror jeg ikke, at det, den vil koste, staar i noget rimeligt Forhold til den Hjælp, den kommer til at yde, og det turde være fornødt at tage dette Hensyn, naar man overhovedet vil oprette en saadan Anstalt, som gaar ud paa at udrette noget godt; thi hvem er det, der sluttelig skal betale og sætte Staten i Stand til at betale? Det er sandelig Arbejderne; og saa kunne de dog nok fordre, at der paa dette Omraade, som man vil bringe dem som et Gode, skal være en lille Smule Økonomi med i Spillet. Jeg siger, at det Grundlag, hvorpaa dette Lovforslag hviler, er uretfærdigt, og det er især Tilfældet, forekommer det mig, naar man gaar ud fra, som Lovforslaget gør, at man tillader dem, der sikre deres Arbejdere paa anden Maade, ikke at gaa ind i denne Anstalt. Thi hvem vil benytte sig deraf? Sikker ikke de smaa Bedrifter her i Landet. Nej, de store Producenter, de store Driftsherrer med mange Arbejdere. De ville maasse søge paa anden Maade at sikre deres Arbejdere — paa hvilken Maade man nu vil tillade det, er jeg ikke klar over; derom skal jeg senere rette et Spørgsmaal til den ærede Minister — men ibet de unddrage sig denne Anstalt, bliver der selvfølgelig færre, som Anstalten kommer til at beskæftige sig med, og folgelig bliver den forholdsvise dyrere, og den bliver tillige